

الله
كريم الرحمن

ویinar کشوري معرفی خدمات بروز رسانی شده خطرسنجی قلبی عروقی، دیابت و فشار خون بالا

دکتر علیرضا مهدوی

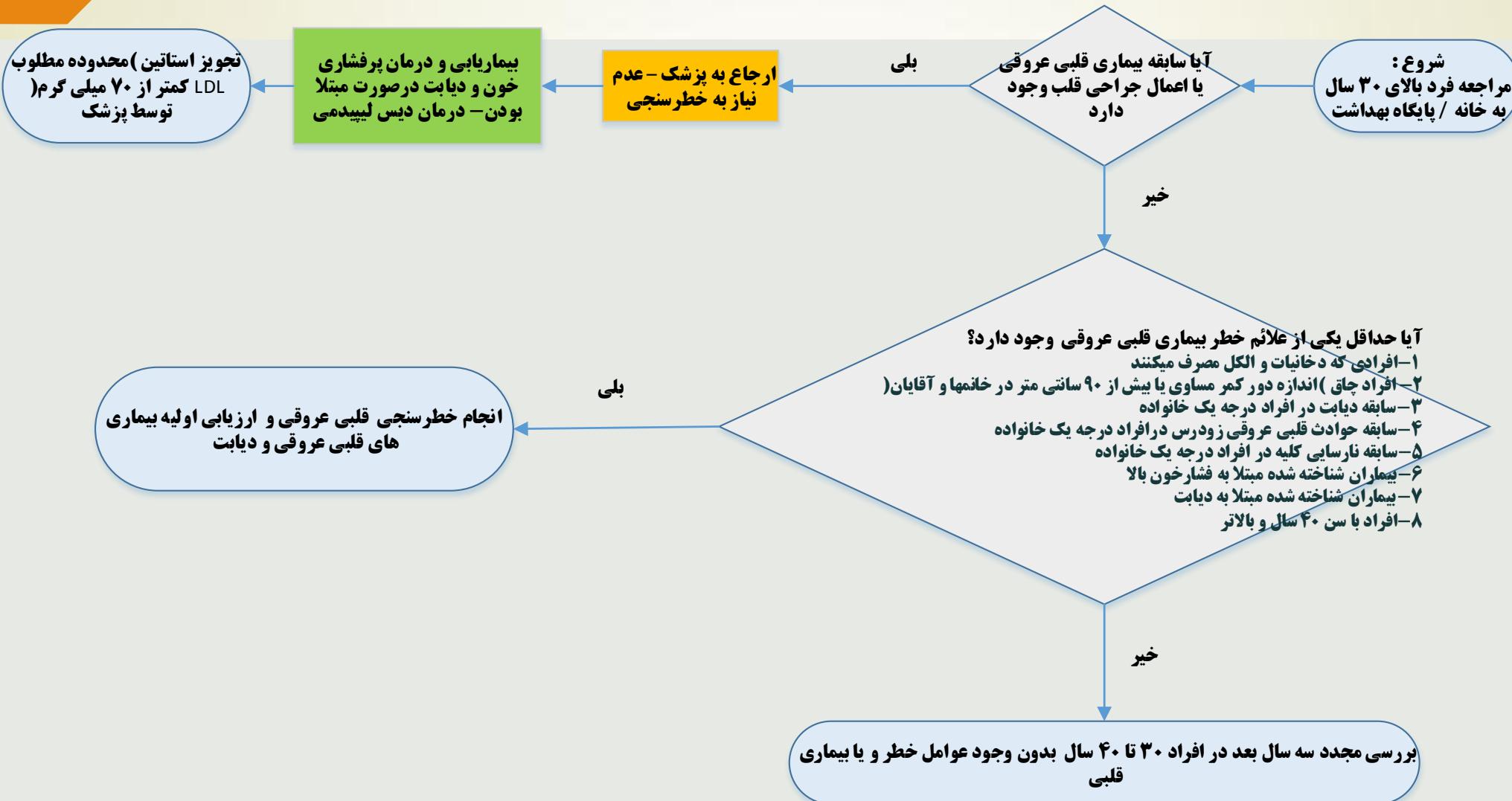
مهندس الهام یوسفی

۱۴۰۲ مرداد ۱۸

وبینار آموزشی در خصوص:

۱. خدمت خطرسنجی بر اساس چارت جدید سازمان جهانی بهداشت
۲. پیاده سازی بسته ابلاغی دیابت و بیمه
۳. خدمات جدید تشخیص و مراقبت بیماران مبتلا به فشار خون بالا

بلوک دیاگرام خدمت خطر سنجی (نسخه سال ۲۰۰۷)

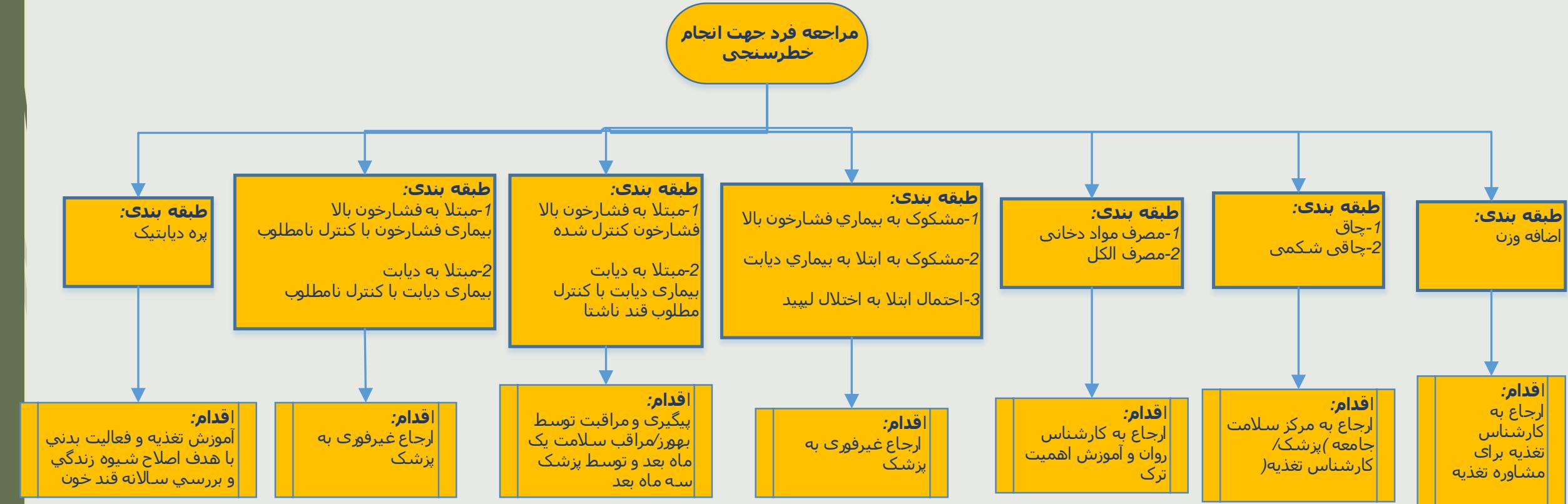
مدیریت خطر کلی بیماری قلبی عروقی (تطبیق داده شده بر اساس ۱ WHO PEN Protocol)

<p>خطر کمتر از ۱۰٪</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مشاوره در خصوص رژیم غذایی (شامل کاهش چربی و نمک)، فعالیت بدنی، ترک مصرف دخانیات(با دود و بدون دود) و اجتناب از مصرف الكل در صورت خطر ۵٪، پیگیری طی ۱۲ ماه ■ درصورت خطر ۵٪ تا ۱۰٪، پیگیری هر ۳ ماه تا دستیابی به اهداف، سپس پس از آن ۶-۹ ماه 	
<p>خطر ۱۰٪ تا کمتر از ۲۰٪</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مشاوره در خصوص رژیم غذایی (شامل کاهش چربی و نمک)، فعالیت بدنی، ترک مصرف دخانیات(با دود و بدون دود) و اجتناب از مصرف الكل در صورت فشارخون پایدار $\geq 140/90$ میلی متر جیوه ، درمان دارویی در نظر گرفته شود ■ پیگیری هر ۳-۶ ماه 	
<p>خطربیشتر از ۲۰٪</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مشاوره در خصوص رژیم غذایی (شامل کاهش چربی و نمک)، فعالیت بدنی، ترک مصرف دخانیات(با دود و بدون دود) و اجتناب از مصرف الكل در صورت فشارخون پایدار $\geq 130/80$ میلی متر جیوه ، درمان دارویی در نظر گرفته شود ■ تجویز استاتین ■ پیگیری هر ۳ ماه . اگر کاهشی در خطر قلبی عروقی بعد از ۶ ماه پیگیری دیده نشد، ارجاع به سطح بالاتر 	
<p>نکات عملی مهم</p> <p>مدیریت فشارخون بالا و دیابت:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ برای مدیریت فشارخون بالا به پروتکل ارزیابی، تشخیص و درمان فشارخون بالا مراجعه شود. ■ برای مدیریت دیابت به پروتکل ارزیابی، تشخیص و درمان دیابت مراجعه شود. 	
<p>در موارد زیر درمان دارویی را در نظر بگیرید:</p> <p>تمام بیماران مبتلا به دیابت و بیماری قلبی عروقی (بیماری عروق کرونر قلب، انفارکتوس قلبی، حمله مغزی گذرا یا بیماری عروق محیطی)، بیماری کلیوی. اگر بیمار تحت کنترل باشد، باید درمان تجویز شده قبلی ادامه یابد و به عنوان خطر ۲۰٪ و بیشتر در نظر گرفته شود.</p> <p>افراد با آلبومینوری ، رتینوپاتی، هیپرتروفی بطن چپ برای کلیه بیماران دیابتی ۴۰ سال و بالاتر بدون توجه به میزان خطر، استاتین تجویز شود.</p> <p>تمام افراد با فشارخون بالای مقاوم و پایدار $160/100$ میلی متر جیوه و بالاتر</p> <p>تمام افراد با کلسترول تام 8 mmol/L (308 mg/dL) و بالاتر</p>	
<p>ویزیت های پیگیری:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ در خصوص علائم جدید، پیروی از مشاوره در خصوص مصرف دخانیات و الكل، فعالیت بدنی، رژیم غذایی ، داروها و .... ■ ارزیابی(معاینه جسمی) ■ تخمین خطر قلبی عروقی ■ ارجاع در صورت لزوم 	

طبقه بندی سطوح خطر - خدمت خطرسنجی نسخه سال ۲۰۰۷

ارزیابی های اولیه - خدمت خطرسنجی

خطرسنجی جدید قلبی عروقی نسخه سال ۲۰۱۹

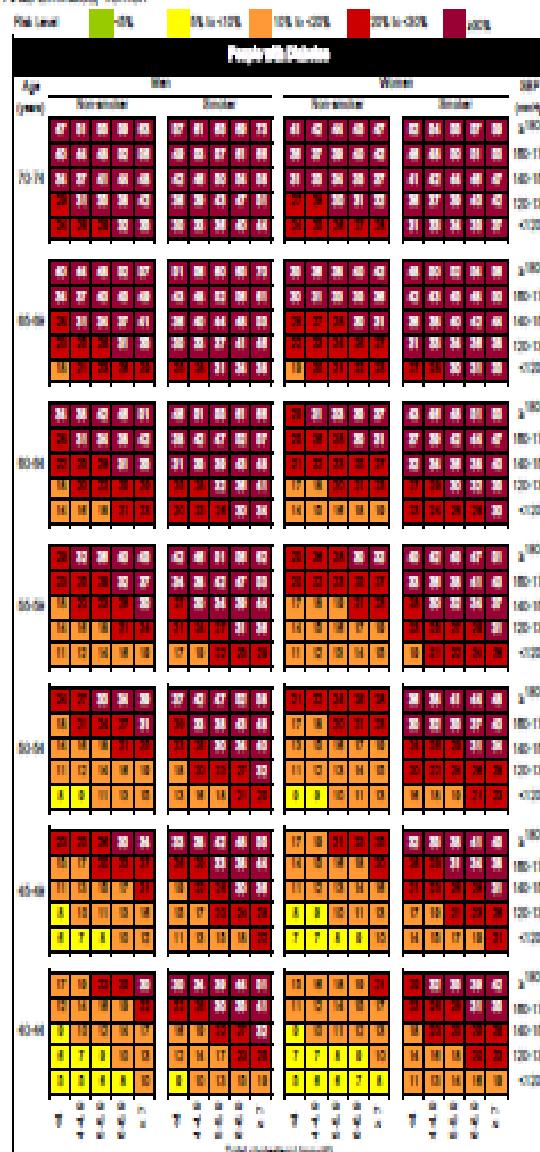
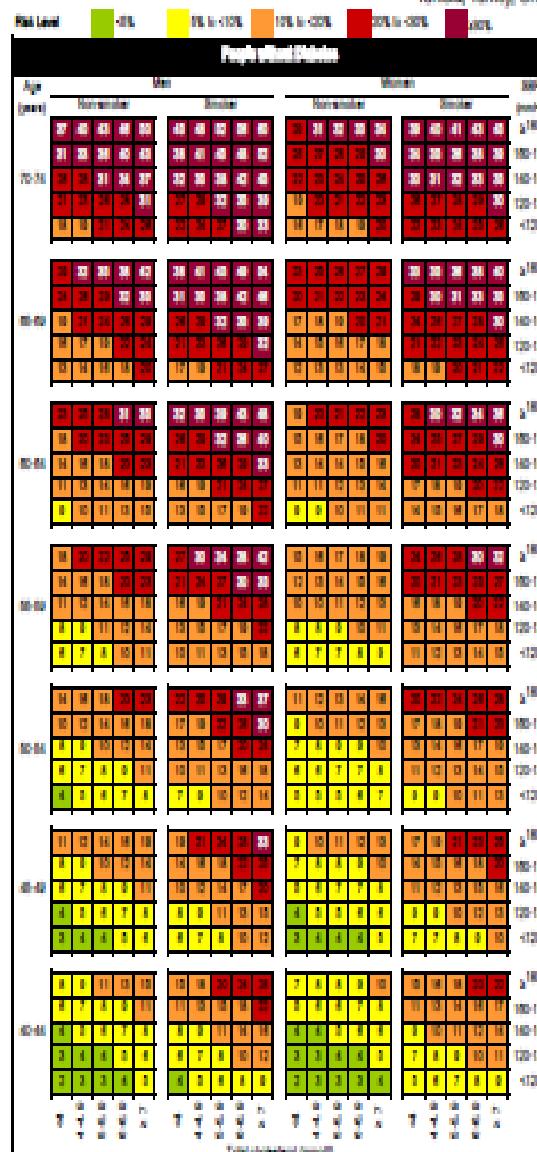
- چارت بروز شده برای ۲۱ منطقه جهانی (تعریف شده در مطالعه GBD) تهیه شده است. چارت های جدید کمی هستند و طبقه بندی آن تغییر کرده است: کمتر از ۱۰٪ (سبز)، ۵ تا کمتر از ۱۰٪ (زرد)، ۱۰ تا کمتر از ۲۰٪ (نارنجی)، ۲۰ تا کمتر از ۳۰٪ (قرمز)، و ۳۰٪ و بیشتر (قرمز تیره).
- دو نوع چارت وجود دارد. اگر امکان اندازه گیری کلسترول وجود دارد از چارت (Laboratory-based) استفاده میشود و در غیر اینصورت (Nonlaboratory-Based) مورد استفاده واقع میشود.
- تعیین خطر بر مبنای چارت بدون آزمایش مبنای مداخله و محاسبه خطر نیست و فقط برای تاکید بر لزوم انجام خطرسنجی در اولین فرصت بر اساس میزان کلسترول برای افراد با خطر ۱۰ درصد و بالاتر میباشد.
- چارت مبتنی بر آزمایش بر مبنای اطلاعات شامل سن، جنس، وضعیت مصرف دخانیات، فشارخون سیستول، سابقه دیابت ملیتوس و میزان کلسترول تام است. در چارت بدون آزمایش، نمایه توده بدنی جایگزین میزان کلسترول شده است، اما چارت جداگانه ای برای افراد مبتلا به دیابت ملیتوس وجود ندارد. نوع آزمایشگاهی می تواند در مناطقی که تسهیلات آزمایشگاهی، منابع انسانی و مالی در دسترس هستند، مورد استفاده قرار گیرد. از این نوع می توان در تصمیم گیری برای درمان استفاده کرد. این نوع به کارکنان بهداشتی درمانی کمک می کند یک مداخله و رژیم درمانی را شروع کنند و یک برنامه پیگیری مناسب بر اساس وضعیت خطر کلی بیمار طراحی کنند. اما چارت بدون آزمایش تنها افراد در معرض خطر بیشتر را تعیین میکند تا به آنها تاکید شود که باید مورد ارزیابی بیشتر قرار گیرند و لازم است که آزمایش قند و کلسترول را انجام دهند.

مقایسه چارت جدید خطرسنجی قلبی عروقی مبتنی بر انجام آزمایش

WHO cardiovascular disease risk laboratory-based charts

North Africa and Middle East

Afghanistan, Algeria, Bahrain, Egypt, Iran (Islamic Republic of), Iraq, Jordan, Kuwait, Lebanon, Libya, Morocco, occupied Palestinian territory, Oman, Qatar, Saudi Arabia, Sudan, Syrian Arab Republic, Tunisia, Turkey, United Arab Emirates, Yemen

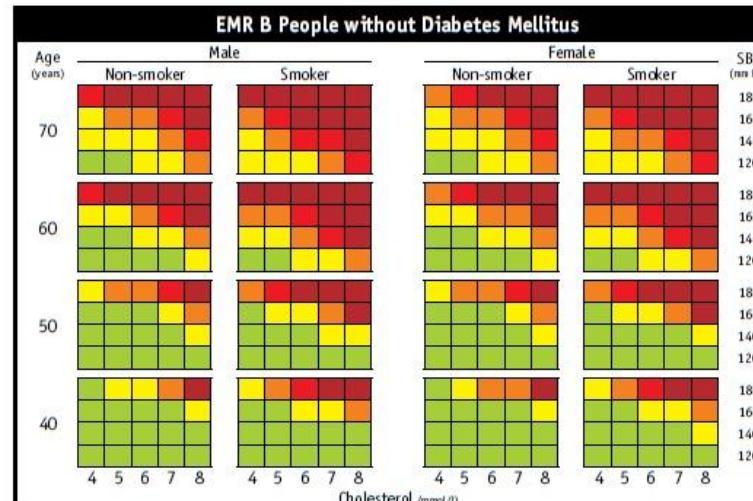
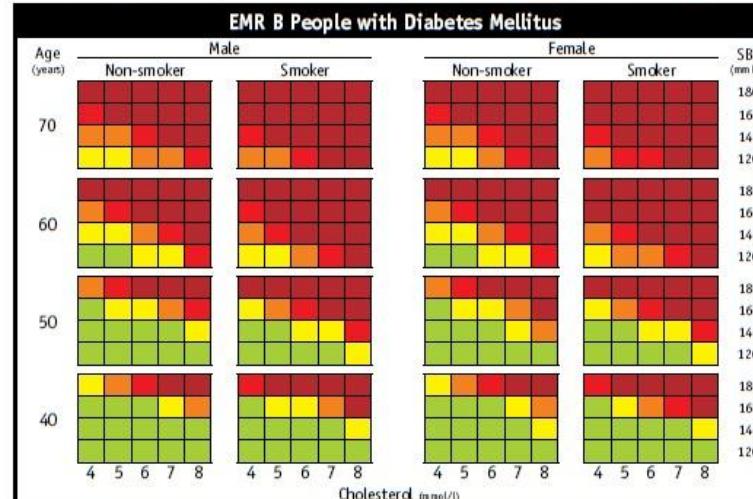
North Africa and Middle East

WHO/ISH Risk prediction charts for 14 WHO epidemiological sub-regions

19

Figure 11. WHO/ISH risk prediction chart for EMR B. 10-year risk of a fatal or non-fatal cardiovascular event by gender, age, systolic blood pressure, total blood cholesterol, smoking status and presence or absence of diabetes mellitus.

Risk Level: <10% (light green), 10% to <20% (yellow), 20% to <30% (orange), 30% to <40% (red), ≥40% (dark red).

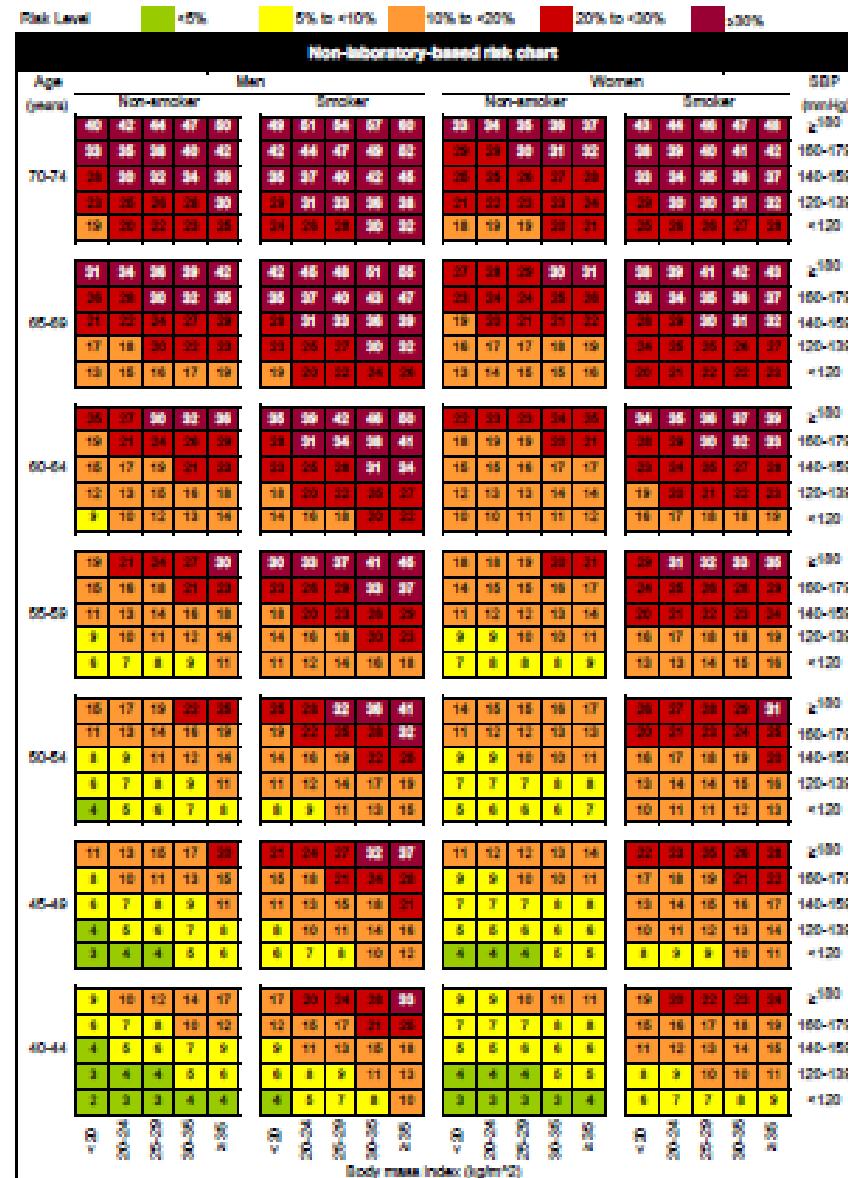

This chart can only be used for countries of the WHO Region of Eastern Mediterranean, sub-region B, in settings where blood cholesterol can be measured (see Table 1).

WHO cardiovascular disease risk non-laboratory-based charts

North Africa and Middle East

Afghanistan, Algeria, Bahrain, Egypt, Iran (Islamic Republic of), Iraq, Jordan, Kuwait, Lebanon, Libya, Morocco, occupied Palestinian territory, Oman, Qatar, Saudi Arabia, Sudan, Syrian Arab Republic, Tunisia, Turkey, United Arab Emirates, Yemen

مقایسه چارت جدید خطرسنجی قلبی عروقی بدون انجام آزمایش

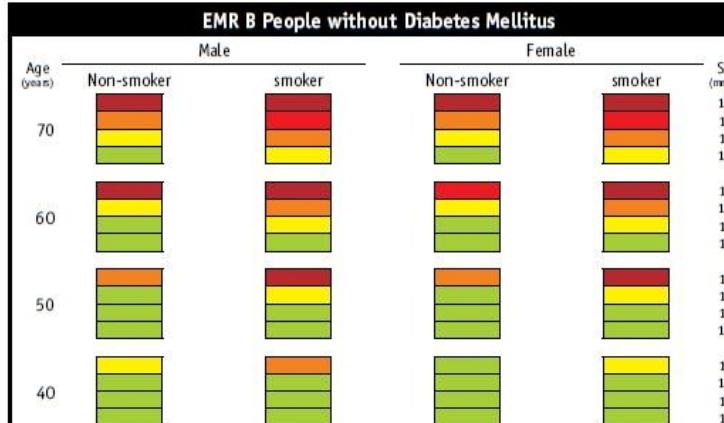
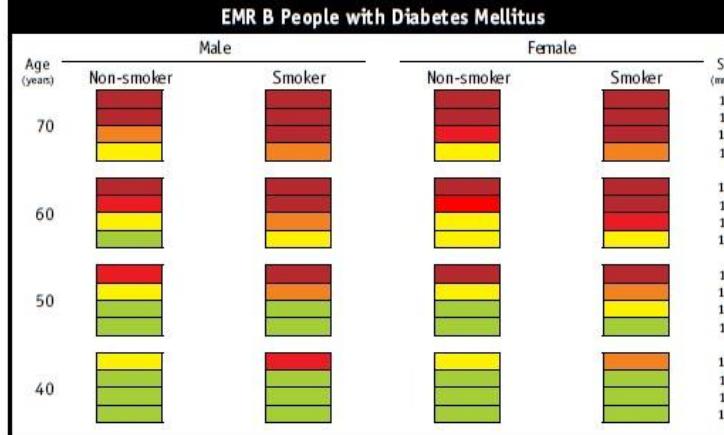
WHO/ISH Risk prediction charts for 14 WHO epidemiological sub-regions

21

Figure 13. WHO/ISH risk prediction chart for EMR B, 10-year risk of a fatal or non-fatal cardiovascular event by gender, age, systolic blood pressure, smoking status and presence or absence of diabetes mellitus.

Risk Level

- <10% (Green)
- 10% to <20% (Yellow)
- 20% to <30% (Orange)
- 30% to <40% (Red)
- ≥40% (Maroon)

This chart can only be used for countries of the WHO Region of Eastern Mediterranean, sub-region B in settings where blood cholesterol CANNOT be measured (see Table 1).

مقایسه

چارت خطرسنجی WHO/ISH 2007

با

چارت جدید خطرسنجی WHO CVD risk 2019

WHO 2019	چارت خطرسنجی WHO/ISH 2007	پارامتر
21 منطقه IHME GBD با گروه های همگن ترکشورها	14 ناحیه اپیدمیو لوژیکی WHO	ارائه شده برای
دو نوع: - چارت های مبتنی بر آزمایشگاه - چارت های غیر آزمایشگاهی	دو نوع: - یک نوع برای جوامعی که کلسترول خون امکان اندازه گیری دارد استفاده می شود. - نوع دیگر برای جوامعی که کلسترول خون امکان اندازه گیری ندارد، استفاده می شود.	نوع چارت
1- مبتنی بر آزمایشگاه: سن جنس صرف دخانیات فشارخون سیستول وجود یا عدم دیابت کلسترول تام** 2- غیر آزمایشگاهی: سن جنس صرف دخانیات فشارخون سیستول وجود یا عدم دیابت نمایه توده بدنی (BMI)	1- با مقدار کلسترول فردی: سن جنس صرف دخانیات فشارخون سیستول وجود یا عدم دیابت* 2- بدون مقدار کلسترول فردی: سن جنس صرف دخانیات فشارخون سیستول وجود یا عدم دیابت	متغیرها
2019	2007	سطح خطر و کد های رنگی
< ۵%	سبز	سبز
۵ تا ۱۰%	زرد	زرد
۱۰ تا ۲۰%	نارنجی	نارنجی
۲۰ تا ۳۰%	قرمز	قرمز
≥ ۳۰%	قرمز تیره	قرمز تیره
سبز کمتر از ۵٪ است و تغییرات متناظر در سایر سطوح خطر	سبز کمتر از ۱۰٪ بود	تفاوت در تفسیر سطح خطر

* قند خون ناشتا ۷ میلی مول و بیشتر (۱۲۶ میلیگرم در دسی لیترو بیشتر)، یا قند پلاسمای ۲ ساعت ۱۱.۱ میلی مول و بیشتر (۲۰۰ میلی گرم در دسی لیتر و بیشتر)، یا HbA1c ۶.۵ و بیشتر یا دیابت شناخته شده

** برای استفاده از چارت چون واحد کلسترول بر حسب میلی مول در لیتر است، برای تبدیل واحد میلی گرم در دسی لیتر کلسترول به میلی مول در لیتر باید مقدار آن را در عدد ۰.۲۵۸۶ ضرب کنید.
 $200\text{mg/dl} * 0.2586 = 5.172\text{mmol/l}$

بلوک دیاگرام سطوح خطر خطرسنجی بر اساس چارت جدید

دیابت

خدمات مراقبت دیابت

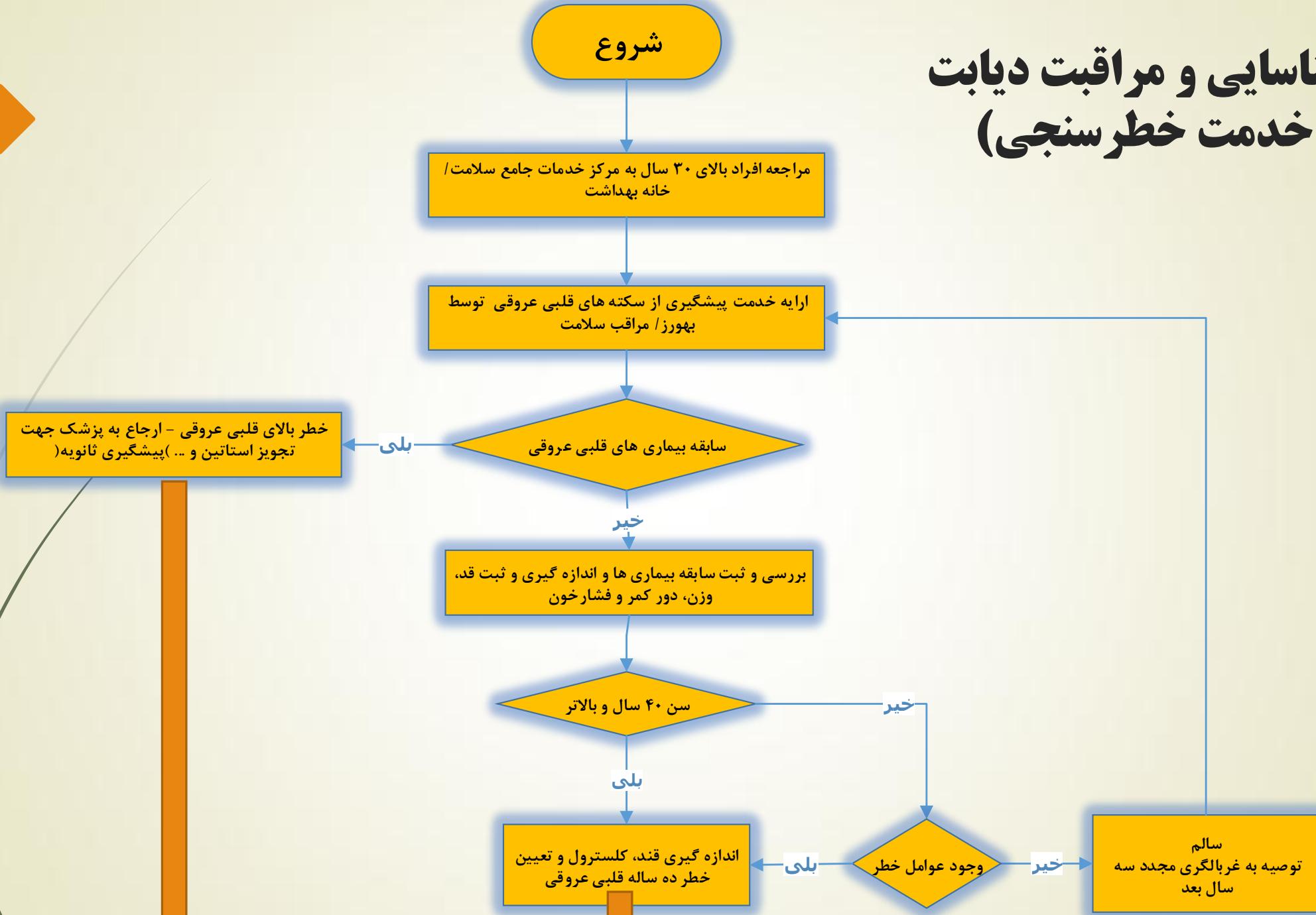
ارزیابی اولیه بیماری دیابت از طریق خدمت خطرسنجی انجام میشود و در ادامه جهت بررسی های بیشتر در قسمت ویزیت پزشک پیگیری شده و در نهایت پس از تشخیص قطعی در قسمت ثبت وقایع، ثبت بیماری (E10/E11/O24) توسط پزشک انجام خواهد شد. پس از آن در مراجعات بعدی بیمار، می باشد خدمات مراقبت دیابت به صورت ماهانه توسط مراقب سلامت/بهورز و به صورت سه ماه توسط پزشک ارایه شود.

۱. مراقبت ماهانه فرد مبتلا به دیابت (غیرپزشک) : کد خدمت ۸۳۲۶

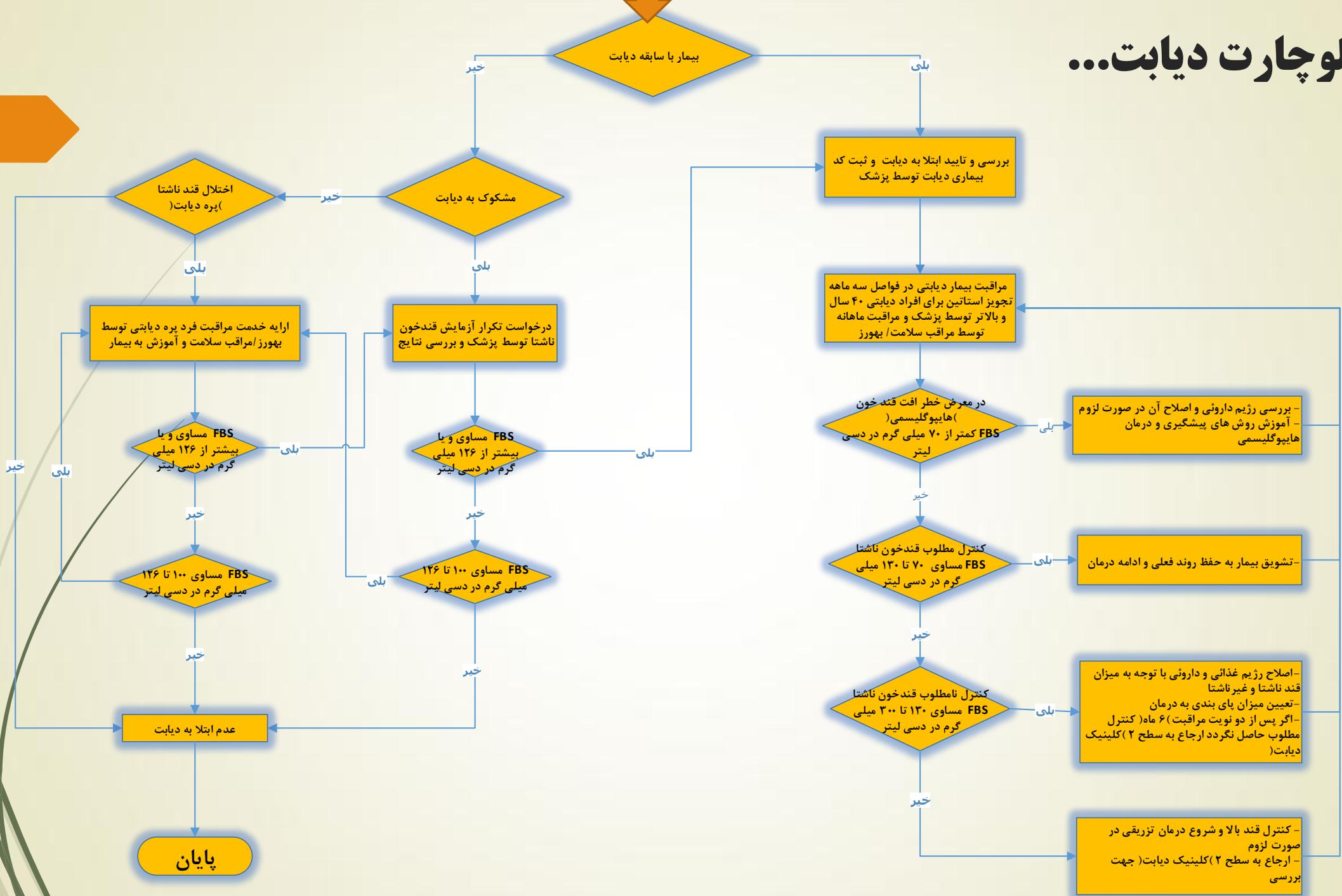
۲. مراقبت افراد پره دیابتیک (غیرپزشک) : کد خدمت ۸۳۲۷

۳. مراقبت سه ماهه فرد مبتلا به دیابت (پزشک) : کد ۸۳۵۴

فرآیند شناسایی و مراقبت دیابت (شروع با خدمت خطرسنجی)

ادامه فلوچارت دیابت...

کنترل دیابت

- مداخلات شیوه زندگی برای پیشگیری از دیابت نوع دو
- توصیه به همه بیماران جهت در اولویت قرار دادن مواد غذایی با اندکس گلیسمیک پایین (مانند لوبیا، عدس، جو و میوه‌های کم شیرین) به عنوان منبع کربوهیدرات‌ها در رژیم غذایی
- توصیه به همه بیماران جهت انجام فعالیت بدنی منظم روزانه متناسب با توانایی جسمی بیمار
- توصیه قوی به همه سیگاری‌ها به توقف مصرف سیگار و حمایت از تلاش آنها در این امر
- در صورتیکه قند خون بیماران با رژیم غذایی کنترل نمی‌شود، با توجه به میزان HbA_{1c} درمان داروئی آغاز می‌شود.
- برای افراد با HbA_{1c} مساوی ۷٪ تا کمتر از ۹٪ درمان تک داروئی آغاز می‌گردد.
- برای موارد ۹٪ تا ۱۰٪ حداقل از ۲ دارو استفاده می‌شود که نوع آن با ابتلا به عارضه قلبی یا عدم ابتلا تعیین می‌شود.
- برای کسانی که میزان HbA_{1c} بالای ۱۰٪ (معادل قند ناشتاًی ۳۰۰ میلی گرم در دسی لیتر و بیشتر) دارند نیز درمان ترکیبی خوراکی و تزریقی توصیه می‌شود.

کنترل دیابت

- ▶ برای بیماران دیابتی نوع ۲ که قند خون آنها با رژیم غذایی کنترل نمی شود، چنانچه نارسایی کلیه یا بیماری کبد یا هیپوکسی ندارند، متفورمین تجویز شود و مقدار متفورمین به منظور کنترل مطلوب قند خون، تنظیم گردد.
- ▶ در کسانی که منع مصرف متفورمین دارند از یک سولفونیل اوره استفاده گردد.
- ▶ در بیمارانی که با حداکثر دوز متفورمین، قند خون آنها کنترل نمی شود، یک داروی خوراکی دیگر متناسب با وضعیت بیمار به رژیم درمانی اضافه شود.
- ▶ برای بیماران دیابتی که فشارخون مساوی یا بیش از $140/90 \text{ mm/Hg}$ دارند، یک داروی کاهنده فشار خون تجویز شود. در صورت وجود میکروآلبومینوری یکی از انواع ACEi یا ARB تجویز گردد.(در منابع جدید به حفظ فشارخون در محدوده کمتر از $130/80$ روی توصیه شده است).
- ▶ برای کلیه بیماران دیابتی 40 ساله و بالاتر یک استاتین همچون آتورواستاتین تجویز شود.

کنترل دیابت

- ▶ برای کلیه بیماران دیابتی بالای ۵۰ سال که حداقل یک عامل خطر بیماری های قلبی عروقی (سابقه خانوادگی بیماری قلبی عروقی زودرس، فشارخون بالا، دیس لیپیدمی، مصرف دخانیات و سابقه بیماری کلیوی مزمن با یا بدون میکروآلبومینوری) را دارند، اسید استیل سالیسیلیک ASA (روزانه ۸۰ میلی گرم) تجویز گردد.
- ▶ توصیه های لازم در مورد بهداشت پا، کوتاه نمودن ناخن ها، درمان پینه و پوشش مناسب برای پاها انجام شده و میزان خطر ایجاد زخم پا به کمک روش های ساده ای چون مشاهده و تست حس توسط مونوفیلامان یا نوک سوزن، سنجیده شود.
- ▶ مراقبت قبل و حین بارداری (دیابت بارداری و خانم های باردار دیابتی) از جمله آموزش بیمار و کنترل جدی تر قند خون غربالگری رتینوپاتی با معاینه سالانه چشم بیماران (ارجاع به سطح ۲)
- ▶ دارو درمانی با مهارکننده های آنزیم تبدیل کننده آنژیوتاسین برای جلوگیری از پیشرفت بیماری های کلیوی آموزش تغذیه مناسب به بیمار جهت کمک به کنترل و ثبت قند خون
- ▶ ارجاع به کارشناس تغذیه جهت دریافت رژیم غذایی درمانی

تصویب بازبینی بسته دیابت و بیمه

در راستای اجرای تکالیف مندرج در بند (ج) ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه کشور و بند (د) تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و با عنایت به تصویب هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ در خصوص «بازنگری بسته بیمه پایه بیماری دیابت» برقراری پوشش بیمه پایه خدمات و داروهای جدول در اسلاید بعدی، مورد تایید اعضای شورای عالی بیمه سلامت کشور قرار گرفته است.

تصویب بازبینی بسته دیابت و بیمه

نام خدمت	سیاست خرید راهبردی
سیتاگلیپتین	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و با خودپرداخت ۳۰ درصد منوط به کاهش قیمت حداقل ۲۳ درصد و اعلام فرایون تأمین توسط سازمان غذا و دارو منوط به گذراندن دوره آموزش
لیناگلیپتین	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و با خودپرداخت ۳۰ درصد منوط به کاهش قیمت ۲۰ درصد و اعلام فرایون تأمین توسط سازمان غذا و دارو منوط به گذراندن دوره آموزش
امپاگلیفلوزین	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و با خودپرداخت ۳۰ درصد اعلام فرایون تأمین توسط سازمان غذا و دارو منوط به گذراندن دوره آموزش
خود مراقبتی قند خون (SMBG)	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و با خودپرداخت ۳۰ درصد صرفا برای بیماران دیابت نوع یک و دیابت بارداری منوط به گذراندن دوره آموزش
جراحی چاقی	تعديل میزان BMI به ۳۵ در بیماران مبتلا به دیابت
آموزش به بیماران دیابتی	از مسیر شبکه بهداشت و با محوریت معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور تبصره: معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نسبت به تبادل اطلاعات از سامانه‌های خود با سامانه‌های سازمان‌های بیمه‌گر پایه در خصوص تأیید گذراندن دوره آموزش بیماران مبتلا به دیابت اقدام نماید.

نامه ابلاغیه مقام محترم وزارت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت روان‌کاری امور اجتماعی
دفتر
و فرماندار

پرسشان

شماره ۱۴۰۱/۱۲۷۹
تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۴
پست: دار

بنده داشیان و انتقال آفرین
نمایم معلم رضوی

۱۴۰۱

جناب آقای دکتر هیر کلانچی

معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان پرونده بودجه کشور

جناب آقای دکتر هرندی

وزیر محترم نهاد، کار و رفاه اجتماعی

جناب آقای دکتر ناصحی

مدیرعامل محترم سازمان بهداشت ایران

جناب آقای دکتر موسوی

مدیرعامل محترم سازمان تأمین اجتماعی

جناب آقای دکتر زاده

رئیس کل محترم سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای پاکتاری

رئیس محترم کمیته اعداد آنام خمینی (ره)

جناب آقای دکتر نوروزی

مدیرعامل محترم سازمان خدمات درمانی وزارت دفاع و پژوهی نیروهای مسلح

جناب آقای دکتر هژادپور

رئیس کل محترم بهداشتی مرکزی جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای دکتر کویی

معاون محترم درمان

با سلام و احترام!

در راستای اجرای نکالیف مندرج در بند (ج) ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه کشور و بند (د) نصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و با عنایت به مصوبه هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی بهداشت کشور مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ (بیوست) در خصوص «هزارگری بسته بهمه پایه بهماری دهافت» برقراری پوشش بهمه پایه خدمات و داروهای جدول ذیل، مورد تایید اعضا شورای عالی بهداشت کشور قرار گرفته است مصوبه مذکور جهت استحضار، بهبرداری و ابلاغ به کلیه دولایه به منظور اجرا، ارسال می‌شود.

نامه ابلاغیه مقام محترم وزارت

۱۴۷

پرسنل

شماره: ۱۰۰/۱۲۷۹
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۰۴
بهزیستی: فاولد

نوبت داشتینان و لشکان افراد
نمایم معمول رضوی

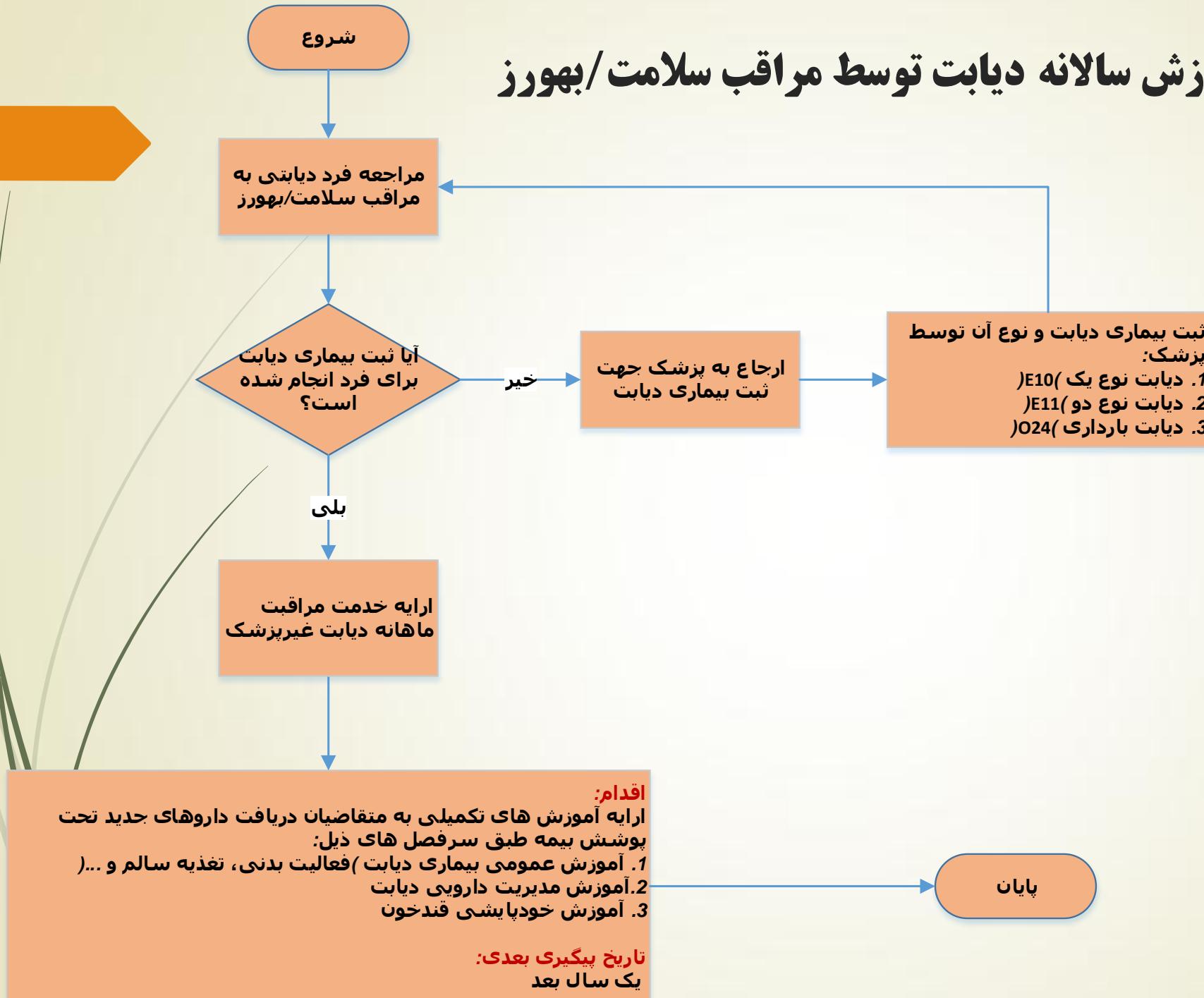
نام خدمت	سیاست خودکار و اهتمادی
سپاهان	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستکی کشور و با خودبوداخت ۳۰ درصد منوط به کاهش قیمت حداقل ۲۲ درصد و اعلام فراخوان تأمین توسط سازمان غذا و دارو منوط به گذراشدن دوره آموزش
لیساکلینیشن	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستکی کشور و با خودبوداخت ۳۰ درصد منوط به کاهش قیمت ۲۰ درصد و اعلام فراخوان تأمین توسط سازمان غذا و دارو منوط به گذراشدن دوره آموزش
آپاکلینیژن	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستکی کشور و با خودبوداخت ۳۰ درصد اعلام فراخوان تأمین توسط سازمان غذا و دارو منوط به گذراشدن دوره آموزش
خود برقائی قدح خون (SMBG)	بر اساس استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستکی کشور و با خودبوداخت ۳۰ درصد صرفا برای بیماران دیابت نوع یک و دیابت پارهای منوط به گذراشدن دوره آموزش
جراسچاقی	تحمیل سیزان به ۲۵ در بیماران مبتلا به دیابت
آموزش به بیماران دیابتی	از سیر شکه بهداشت و با محوریت معاوقت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستکی کشور تصریحه: معاوقت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستکی نسبت به تبادل اطلاعات از سامانه های حoge با سامانه های سازمان های بهمه گر پایه در خصوص تأیید گذراشدن دوره آموزش بیماران مبتلا به دیابت اقدام نماید.

دکتر هرام عین الله
وزیر و رئیس شورای اعلی
بیمه سلامت کشور

رونوشت

- ✓ سرکار خالق دکتر محمد بنگی عضو ناظر محترم مجلس شورای اسلامی در شورای عالی بیمه سلامت کشور
- ✓ جانب اتفاقی از پر زره تن یعنی عضو ناظر محترم مجلس شورای اسلامی در شورای عالی بیمه سلامت کشور
- ✓ معاون محترم بهداشت جهت اقدام
- ✓ معاون محترم توسعه مدیریت و منابع جهت اقدام
- ✓ معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو جهت اقدام
- ✓ دیر محترم شورای عالی بیمه سلامت و مدیر کل دفتر برنامه ریزی و سیاستگذاری بیمه های سلامت برای اکامن

فلوچارت فرآیندی خدمت آموزش سالانه دیابت توسط مراقب سلامت/بهورز

نکات مهم خدمات مراقبت دیابت

امکان ارائه خدمت مراقبت ماهانه دیابت (غیر پزشک- در سامانه سیب با کد ۸۳۲۶) به بیماران دیابتی در تمامی سنین میسر گردید و در حین دریافت خدمت، مطالب آموزشی توسط مراقب سلامت/بهورز آموزش داده خواهد شد.

اگر بیماری دیابت فرد قبلا در سامانه ها ثبت نشده باشد، لازم است با کد E10 (دیابت نوع یک) یا کد E11 (دیابت نوع دو) یا O24 (دیابت بارداری) توسط پزشک ثبت گردد (حذف تشخیص بیماری دیابت نوع یک و دو بدون نظارت مدیر سیستم یا بدون توضیح کافی نباید امکان پذیر باشد و دیابت بارداری نیز ۶ هفته پس از ختم بارداری تعیین تکلیف شود).

نکات مهم خدمات مراقبت دیابت

- ◀ کد ملی و نوع بیماری دیابت فرد از طریق وب سرویس در اختیار سازمان های بیمه گر قرار می گیرد. اعتبار زمانی کد ملی برابر با یک سال بوده و بیماران سالانه حداقل یک بار باید به مراکز خدمات جامع سلامت / پایگاه سلامت / خانه بهداشت برای دریافت آموزش مراجعه نمایند.
- ◀ در سامانه سیب در قسمت اقدام خدمت مراقبت ماهانه دیابت - غیرپزشک (کد ۸۳۲۶) بندی به عنوان "ارایه آموزش های تکمیلی به متقارضیان دریافت داروهای جدید یا نوار تست قند خون تحت پوشش بیمه" اضافه گردید.
- ◀ سایر تمهدیات برای تداوم آموزش های بیشتر به بیماران، به صورت مجازی از طریق کدهای قابل اسکن بر روی پوستر (لینک ورود به سایت) می باشد.

محتوای آموزشی (در سامانه سیب)

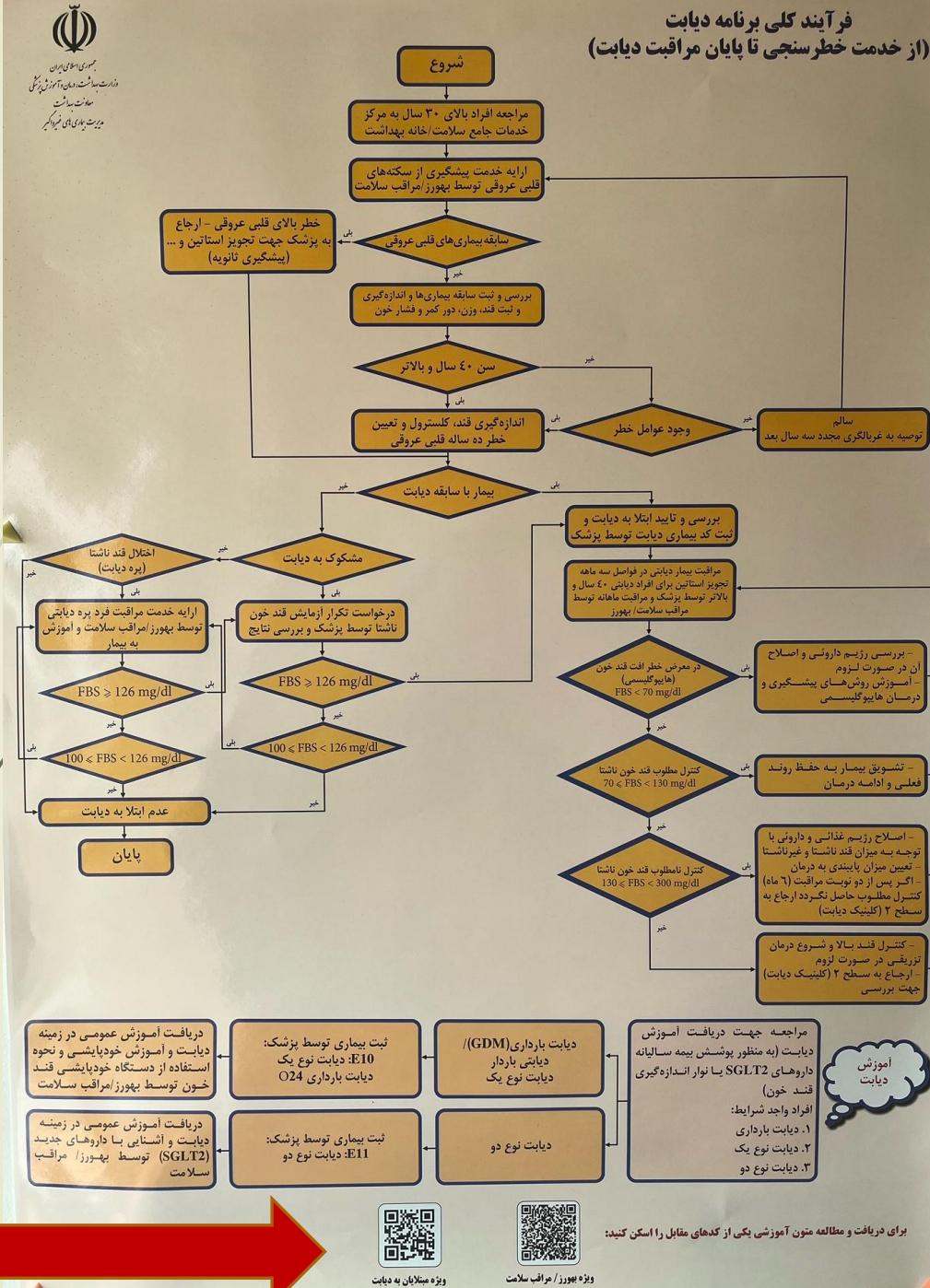
The screenshot shows a web-based application interface for managing family care services. The top navigation bar includes links for exiting, service registration, service history, reports, messages, and feedback. A sidebar on the left provides access to various sections like service management, service history, reports, messages, feedback, and user profile.

The main content area displays a list of training modules (آموزش های تکمیلی) with the following details:

- آرایه آموزش های تکمیلی به متقاضیان دریافت داروهای جدید یا نوار تست قند خون تحت پوشش بیمه** (highlighted with a red box and arrow).
  - 1- آموزش عمومی بیماری **دیابت** (فعالیت بدنی، تغذیه سالم و ...)
  - 2- آموزش مدیریت دارویی **دیابت**
  - 3- آموزش خود پایشی قند خون
- 1 سال بعد پیگیری شود**
- تاریخ پیگیری بعدی**: 1403/05/17

At the bottom of the page are two buttons: **تایید نهایی** (Final Confirmation) and **ارجاع** (Refer back).

محتوای آموزشی (پوستر، سایت و ...)

محتوای آموزشی (ویژه مراقب سلامت/بهورز)

آموزش-دیابت/incdc.behdasht.gov.ir

سازمان تحقیقات و فناوری های بهداشتی

دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۲

EN

کمیته ملی اندیکری و کنترل بیماری های غیر واگیر

INCDC

کمیته ملی اندیکری و کنترل
بیماری های غیر واگیر

نقشه سایت | درباره ما | | انتشارات | بیماری های غیر واگیر و کووید-۱۹ | صفحه اصلی

مدیریت دارویی دیابت

آموزش خود پایشی قند خون

آموزش عمومی دیابت

مدیریت دارویی در دیابت

آموزش خودپایشی قند خون

آموزش عمومی دیابت

محتوای آموزشی (ویژه مبتلایان به دیابت)

The screenshot shows a web browser displaying a diabetes education website at diabed.com. The page title is "محتوای آموزشی (ویژه مبتلایان به دیابت)". The navigation menu includes "صفحه نخست", "درباره دیابت", "داروهای دیابت نوع ۲", and "سفر شیرین". A large blue callout box on the right side contains the following text:

دیابت چیست؟

دیابت یک بیماری جدی و هرمن است و زمانی رخ می‌دهد که بدن نتواند انسولین کافی تولید کند و یا به طور موثر از انسولینی که تولید می‌شود استفاده نکند، که در نتیجه قند خون افزایش می‌یابد.(۱) بیماری دیابت انواع مختلفی دارد: دیابت نوع ۱ که «دیابت واپسنه ره انسولین» یا «دیابت نوجوانان» نامیده می‌شود. این بیماری...

[ادامه مطلب](#)

The main content area features two blue cards at the bottom. The left card, labeled "2" in a circle, has the text "سفر شیرین". The right card, labeled "1" in a circle, has the text "داروهای دیابت نوع ۲".

گزارش های دوره ای مراقبت دیابت / پره دیابت

www.sib.behdasht.gov.ir/admin/dashboard

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ارتباط با سرویس قطعی می باشد

خروج

الهام یوسفی/کارشناس گروه بیماری های غدد و متابولیک

۶۹,۱۱۹,۹۹۴

۳۲,۱۶۷,۵۶۸ مرحله چهارم

خطرسنجی، دیابت، فشارخون

اداره ژنتیک

برنامه غربالگری کم کاری تیروپید

سرطان

مقایسه فشار خون و دیابت

مقایسه بارداری ناخواسته و ختم بارداری به علت سقط

مقایسه دیابت دارای کنترل نامطلوب قند خون و چاقی شکمی

آسم

اداره دیابت، پره دیابت

سامانه پیکارهای بهداشت

گزارش های دوره ای

دفتر سلامت خانواده، جمعیت و مدارس

واحد مدیریت و کاهش خطر بالایا

اداره سلامت دهان و دندان

دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد

دفتر مدیریت شبکه

مرکز مدیریت بیماری های غیر واگیر

دفتر بیبود تغذیه چامعه

بیماری های واگیر

شاخص های مقایسه ای

مرکز سلامت محیط و کار

دفتر آموزش و ارتقای سلامت

بسیج ملی فبارزه با کووید ۱۹ مرحله اول مرحله دوم

کل غربالگری ۱۷۸

غربالگری مرحله دوم

جمعیت غربال شده بیماری کووید-۱۹ به جمعیت ثبت نام شد

گزارش های دوره ای مراقبت دیابت / پره دیابت

نحوه خروج

الهام یوسفی کارشناس گروه بیماری های غدد و متابولیک

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

شبکه خدمات - جمعیت - خدمات - واقعیع - داروهای اقلام - گزارش های دوره ای

اداره دیابت، پره دیابت

به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی که توسط ببورز / مراقب سلامت مراقبت شده اند	115144
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی که توسط پزشک مراقبت شده اند	115145
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با کاهش وزن غیر طبیعی	115151
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با وزن در محدوده مطلوب	115152
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با اضافه وزن	115153
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت همراه با چاقی	115154
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت از نظر ارزیابی فعالیت بدنش	115155
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت در معرض خطر هیپوگلیسمی	115158
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با سابقه هیپوگلیسمی	115159
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت از نظر بررسی قند خون ناشتا	115160
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت از نظر بررسی قند خون غیر ناشتا	115165
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با نتیجه آزمایش قند خون ناشتا و قند پس از غذا	115169
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت از نظر بررسی فشارخون	115170
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با مصرف نامنظم آسپرین	115176
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با مصرف منظم آسپرین	115177
به تدقیک، دانشگاه	به تدقیک، شبکه	تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط ببورز / مراقب سلامت با تجویز آسپرین	115178

گزارش های دوره ای مراقبت دیابت / پره دیابت

تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط پزشک از نظر بررسی قندخون ناشتا

تاریخ

از تاریخ 1397/06/31 تا 1397/01/01

واحد

انتخاب واحد

جستجو

تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط پزشک در معرض خطر افت قندخون (هایپوگلیسمی)

تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط پزشک با قندخون ناشتای مطلوب

تعداد افراد دیابتی مراقبت شده توسط پزشک با قندخون ناشتای نامطلوب

اورژانس

گزارش

جستجو

اهم اقدامات انجام شده در حوزه دیابت در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

- ▶ بازنگری بسته خدمات دیابت و بیمه
- ▶ الزام قانونی آموزش و ثبت بیماران دیابتی دریافت کننده داروهای جدید با همکاری بیمه
- ▶ مشارکت در تهیه دستورالعمل خودپایشی قندخون با انجمن غدد و انجمن های دیابت
- ▶ ابلاغ دستورالعمل ملی خودپایشی قندخون به دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- ▶ ابلاغ دستورالعمل مراقبت بیماران دیابتی جهت پزشکان عمومی

فشار خون بالا

خدمات تشخیص و مراقبت مبتلایان به فشار خون بالا

ارزیابی اولیه بیماری فشار خون بالا از طریق خدمت خطرسنجی (کد ۷۰۴۳) انجام میشود و در ادامه جهت بررسی های بیشتر در نقش پزشک با ارایه خدمات تشخیص فشار خون بالا (کدهای ۸۵۲۱ و ۸۵۲۰) پیگیری شده و در نهایت پس از تشخیص قطعی در قسمت ثبت واقع، ثبت بیماری (کد ۱۱۰) توسط پزشک انجام خواهد شد. پس از آن در مراجعات بعدی بیمار، می باشد خدمت مراقبت فشار خون بالا (کد ۷۹۷۱) به صورت ماهانه توسط مراقب سلامت / بهورز و خدمت مراقبت فشار خون بالا (کد ۷۹۷۴) به صورت سه ماه توسط پزشک ارایه شود.

نکات مهم در ارایه خدمات تشخیص فشار خون بالا

- ▶ خدمات از ۱۸ سال به بالا در دسترس است.
- ▶ فشار خون در تمامی خدمات دو بار اندازه گیری میشود و میانگین آنها مدنظر قرار می گیرد.
- ▶ اگر تا به حال برای فرد ثبت بیماری فشار خون بالا صورت نگرفته باشد فقط خدمت تشخیص فشار خون بالا (نوبت اول) (کد ۸۵۲۱) می باشد اگر دو در صورتی که در نوبت اول در طبقه بندی «مشکوک به فشار خون بالا» قرار گرفت، در مراجعه بعدی خدمت تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰) ارائه میشود.
- ▶ اگر برای فرد از قبل ثبت بیماری فشار خون بالا انجام شده باشد، لزومی به ثبت خدمات تشخیص فشار خون بالا نیست و فقط خدمت مراقبت فشار خون بالا (کد ۷۹۷۴) می باشد ارایه گردد.

نکات مهم در هوشمندسازی ساختار خدمات فشارخون بالا – در دست انجام توسط شرکت داپا

- در صفحه ویزیت پزشک در صورتیکه در شکایت اصلی (CC) یکی از موارد پرفشاری خون (۲۶۸) و یا افت فشارخون (۲۶۹) انتخاب شود، خدمات متناظر آن یعنی خدمت تشخیص فشارخون بالا (نوبت اول) (کد ۸۵۲۱) و خدمت مراقبت فشارخون بالا (کد ۷۹۷۴) می باشد فعال گردد.
- اگر تا به حال برای فرد ثبت بیماری فشارخون بالا صورت نگرفته باشد فقط خدمت تشخیص فشارخون بالا (نوبت اول) (کد ۸۵۲۱) می باشد فعال گردد و در صورتی که در نوبت اول در طبقه بندی «مشکوک به فشارخون بالا» قرار گرفت، در مراجعه بعدی خدمت تشخیص فشارخون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰) فعال گردد. در واقع سیستم باید به صورت هوشمند فقط برای این دسته از افراد خدمت نوبت دوم را فعال نماید.
- اگر برای فرد از قبل ثبت بیماری فشارخون بالا انجام شده باشد، خدمات تشخیص فشارخون بالا می باشد غیرفعال شده و فقط خدمت مراقبت فشارخون بالا (۷۹۷۴) می باشد ارایه گردد. در واقع ارایه خدمت مراقبت منوط به ثبت بیماری باشد.
- در هر دو خدمت در صفحه تشخیص و اقدام در قسمت تشخیص، اگر تشخیص قطعی فشارخون بالا لحاظ شد می باشد علاوه بر درج اقدام "برای فرد ثبت بیماری فشارخون بالا با کد ۱۱۰ انجام گردد." دکمه ثبت بیماری نیز جهت سهولت دسترسی در آن صفحه لحاظ شود.
- خدمات فوق برای یکپارچه سازی غربالگری، بیماریابی و مراقبت مبتلایان به فشارخون بالا در سال ۱۳۹۹ طراحی گردید. از آنجا که رعایت موارد فوق در سامانه سیب تاکنون میسر نگردید، به ناچار مطابق خدمات قبلی این خدمات بارگزاری شد. بهرحال پیگیر اجرایی شدن موارد فوق هستیم.

خدمات تشخیص فشار خون بالا توسط پزشک

۱. تشخیص فشار خون بالا - پزشک (نوبت اول) : کد ۸۵۲۱

به تمامی افرادی که از مسیر ارجاع از خدمت خطرسنجی در طبقه بندی «مشکوک به فشار خون بالا» لحاظ شده اند و یا با علایم فشار خون بالا بدون وجود سابقه، مراجعه مستقیم به پزشک داشته اند، ارایه میشود.

۲. تشخیص فشار خون بالا - پزشک (موارد مشکوک از نوبت اول) : کد ۸۵۲۰

خدمت تشخیص قطعی فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰) فقط به افرادی که در خدمت تشخیص فشار خون بالا(نوبت اول) دارای فشار خون $140/90$ تا $160/100$ بودند(مشکوک به فشار خون بالا) ارایه میشود.

خدمات تشخیص فشار خون بالا توسط پزشک

The screenshot shows a web browser window with the URL sib.sbm.ac.ir/sibnew/service/family-care-list#0. The page title is "پزشک خانواده رستایی". The top navigation bar includes a search bar, a "نمودار های رشد" button, and a "خدمت گیرنده" dropdown menu. A red arrow points to the "خدمت گیرنده" dropdown, which is expanded to show two options: "مراقبت های انجام شده" (selected) and "مراقبت های انجام نشده". The main content area lists various medical services, each preceded by a red "X" icon. A large red arrow points to the last two items in the list, which are highlighted with a red rounded rectangle:

- مراقبت دوره ای پزشک (شرح حال روانپردازشکی)
- مراقبت از نظر وضعیت نمایه توده بدنی (۱۸ تا ۲۹ سال) (پزشک)
- ارزیابی از نظر خطر ابتلاء به فشار خون (۱۸ تا ۲۹ سال - پزشک)
- بررسی از نظر اختلالات خونی فقر آهن (۱۸ تا ۲۹ سال - پزشک)
- ارزیابی از لخته هپاتیت (۱۸ تا ۳۹ سال - پزشک)
- مراقبت از نظر شک به سل (۱۸ تا ۲۹ سال - پزشک)
- عفونت لگنی (۱۸ تا ۳۹ سال - پزشک)
- رخم ژنیتال (۱۸ تا ۳۹ سال - پزشک)
- ترشح، سوزش یا خارش و آن (۱۸ تا ۳۹ سال - پزشک)
- مراقبت از نظر ابتلاء به آسم (۱۸ تا ۲۹ سال - پزشک)
- ارزیابی اختلالات و بیماریهای تیروریذ (۱۸ تا ۲۹ سال - پزشک)
- تشخیص فشار خون بالا - پزشک (موارد مشکوک از نوبت اول)**
- تشخیص فشار خون بالا - پزشک(نوبت اول)**

The sidebar on the right contains icons for "Home", "Recent", "Services", "Search", "Logout", and "Help". The bottom right corner shows the date "امروز ۱۴۰۲/۰۵/۹" and the page number "نسخه ۱۰,۳۲۸".

خدمت تشخیص فشار خون بالا-پزشک (نوبت اول) کد ۸۵۲۱

سایت: sib.sbu.ac.ir/sibnew/service/family-form?formId=8521&hash=65EEA8CA4AE59110338F136B75F0100D844645A92AADE73F97065FFF6858E28B

پزشک خانواده رستایی

خدمت گیرنده: [Redacted]

نحوه: [Redacted]

تاریخ: [Redacted]

تشخیص فشار خون بالا - پزشک(نوبت اول)

اندازه گیری و ثبت میزان فشارخون دو مرتبه

میلیمتر جیوه	فشار خون سیستولیک (راهنمایی)
میلیمتر جیوه	فشار خون دیاستولیک
میلیمتر جیوه	فشار خون سیستولیک (بار دوم)
میلیمتر جیوه	فشار خون دیاستولیک (بار دوم)

ثبت و ذخیره سازی فرم

انصراف

امروز: ۱۴۰۲/۰۵/۹

نسخه: ۱۰.۰.۷۸

جاریها

گزارش ها

ارائه خدمت

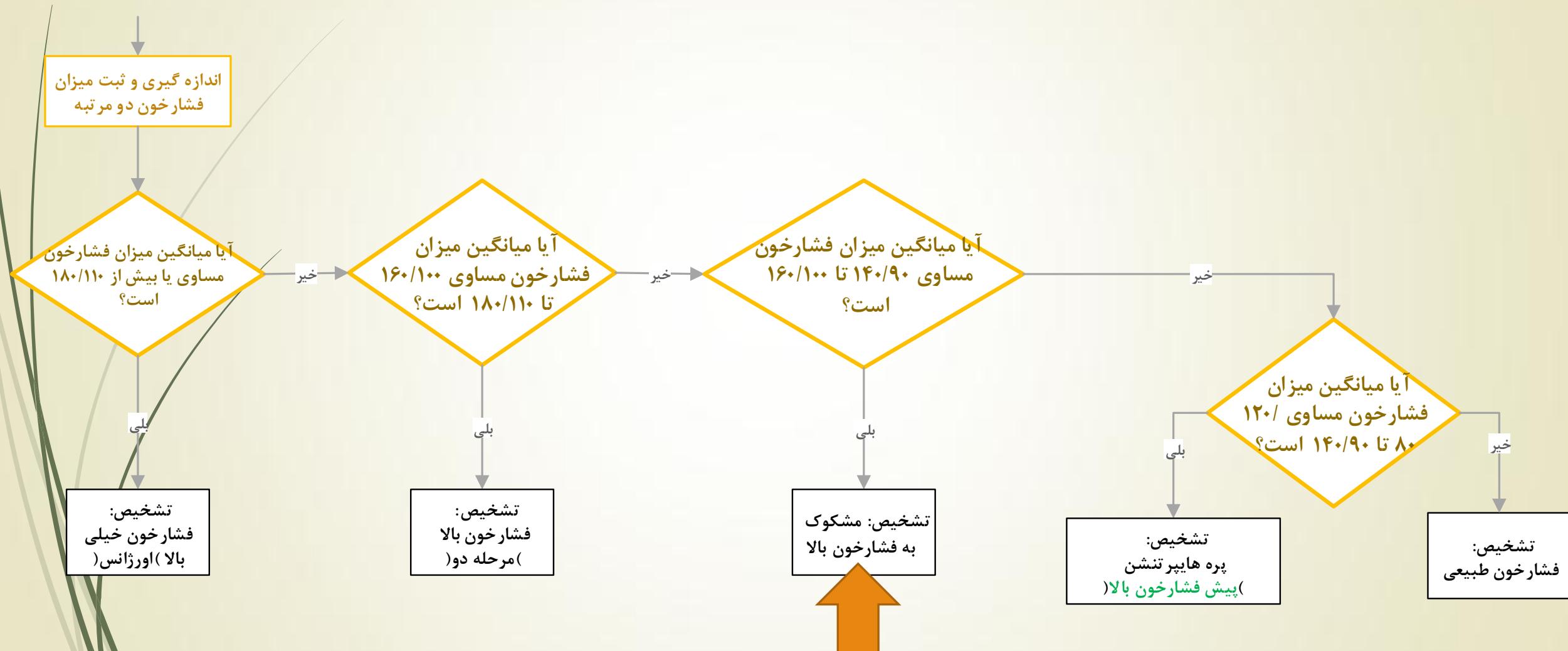
ثبت نام و سرشماری

آزمایش ها

وقایع

حاجات

خدمت تشخیص فشار خون بالا-پزشک (نوبت اول) کد ۸۵۲۱

موارد مشکوک از نوبت اول

خدمت تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰)

تشریف کننده: <https://sib.sbm.ac.ir/sibnew/service/family-form?formId=8520&hash=999390DCB435EDD0CD54BB0F54ABD2050F44DF0D52791D353FE8A8FA0E098A8F>

پزشک خانواده رستایی

نحوه های رشد

خدمت گیرنده:

تشخیص فشار خون بالا - پزشک (موارد مشکوک از نوبت اول)

اندازه گیری و ثبت میزان فشارخون دو مرتبه

میلیمتر جیوه	قشار خون سیستولیک (راهنمایی)
_____	_____
میلیمتر جیوه	قشار خون دیاستولیک
_____	_____
میلیمتر جیوه	قشار خون سیستولیک (بار دوم)
_____	_____
میلیمتر جیوه	قشار خون دیاستولیک (بار دوم)
_____	_____

ثبت و ذخیره سازی فرم

انصراف

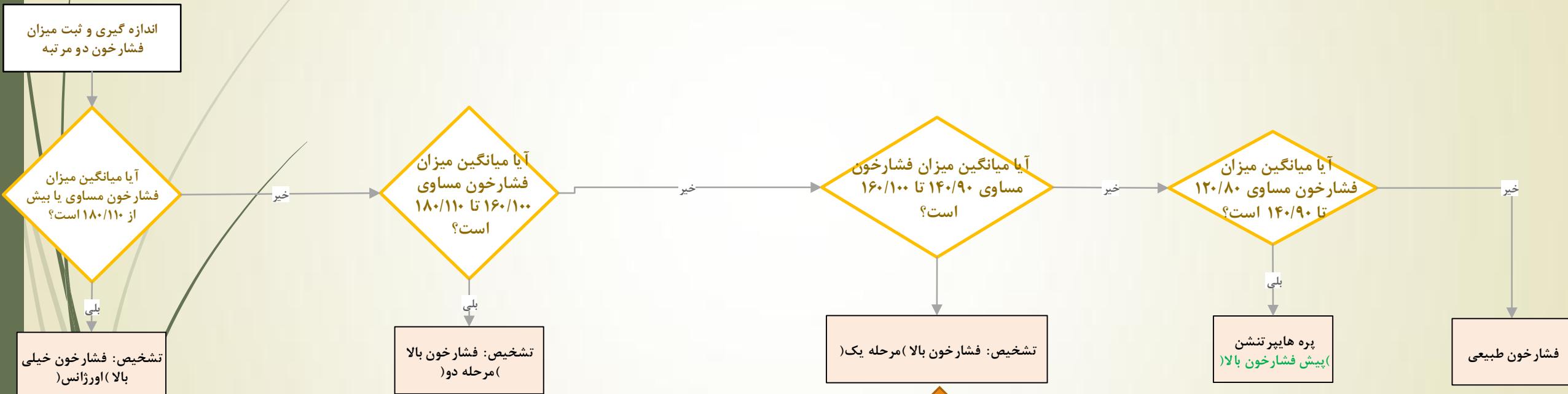
امروز: ۱۴۰۲/۰۵/۹

نسخه: ۱۰.۳.۲۸

لایه های: آزمایش ها, ثبت نام و سرشماری, ارائه خدمات, گزارش ها, جارتها

خدمت تشخیص فشارخون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰)

خدمت تشخیص قطعی فشارخون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰) فقط به افرادی که در خدمت تشخیص فشارخون بالا(نوبت اول) دارای فشارخون $140/90$ تا $160/100$ بودند(مشکوک به فشارخون بالا) ارایه میشود.

خدمت تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰) نکات موثر در اقدام فشار خون بالا (مرحله یک)

ثبت و بررسی وجود علائم خطر بیماری های قلبی-عروقی:

- ۱- سن بالای ۴۵ در مردان و بیش از ۵۵ در زنان
- ۲- مصرف دخانیات
- ۳- دیس لیپیدمی
- ۴- اختلال قند ناشتا
- ۵- دور کمر ۹۰ سانتیمتر و بیشتر
- ۶- سابقه خانوادگی بیماری قلبی عروقی زودرس(مردان کمتر از ۵۵ سال و زنان کمتر از ۶۵ سال)
- ۷- بیماری های قلبی عروقی یا کلیوی یا دیابت ثبت شده
- ۸- خطر ۲۰٪ و بالاتر قلبی عروقی

خدمت تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول) (کد ۸۵۲۰) نکات موثر در اقدام فشار خون بالا (مرحله یک)

درمان فشارخون بالا مرحله دو)

- درمان فشارخون ۱۰۰/۱۶۰ تا ۱۸۰/۱۱۰ میلیمتر جیوه و بالاتر با دو دارو توصیه می شود.
- به کار بردن توأم دیورتیک های تیازیدی (هیدروکلروتیازید) با داروهای **ARB** (لوزارتان، والزارتان و...) یا **ACEI** (کاپتوپریل، آنالاپریل و ...) یا **CCB** (آملودیپین و ...) اثر بهتری بر روی کنترل فشارخون بالا دارد.
- پیروی از سبک زندگی سالم و مصرف منظم داروها مورد تاکید قرار گیرد.

درمان فشار خون ۱۸۰ روی ۱۱۰ میلیمتر جیوه و بالاتر (فشار خون بالای اضطراری Urgency بدون آسیب حاد ارگان های هدف

قرص کاپتوپریل ۲۵ میلی گرم بصورت زیر زبانی تجویز کنید. طی چند ساعت و به آهستگی فشار خون را به کمتر از ۱۶۰ روی ۱۰۰ میلیمتر جیوه برسانید. سپس ضمن پیگیری بیمار طی ۴۸ تا ۲۴ ساعت فشار خون را بر حسب سن بیمار به محدوده کنترل مطلوب برسانید (کمتر از ۱۴۰ روی ۹۰ میلیمتر جیوه برای اکثر بیماران)

درمان فشارخون ۱۸۰ روی ۱۱۰ میلیمتر جیوه و بالاتر (فشارخون بالای اضطراری Emergency)

همراه با آسیب حاد ارگان های هدف

► در صورت وجود آسیب ارگان های هدف {عصبی: انسفالوپاتی، تشنج و ... - سکته مغزی (CVA-TIA...) - سکته قلبی- سندرم حاد کرونری- دایسکشن آئورت - رتینوپاتی - ادم ریوی - نارسائی حاد کلیوی} درمان وریدی با لابتالول، هبدرالازین و نیتروپروساید توصیه میشود. در این شرایط بیمار را فوراً به بیمارستان ارجاع دهید. اگر دسترسی به بیمارستان نیازمند زمانی بیش از ۱۵ دقیقه است قرص کاپتوپریل را بصورت زیرزبانی تجویز کنید و سپس ارجاع دهید.

► هدف کاهش فشارخون به میزان ۱۰ تا ۲۰ درصد فشارخون متوسط شریانی (MAP) طی یک ساعت است. کاهش فشارخون در ۲۴ ساعت اول بیش از ۲۵ درصد MAP مجاز نیست. پس از آن داروهای بیمار را به نحوی تنظیم کنید که طی ۲۴ تا ۴۸ ساعت فشارخون بیمار به محدوده کنترل مطلوب برسد. (کمتر از ۱۳۰ روی ۹۰ میلیمتر جیوه در اکثر بیماران بدون بیماری های همراه - در سالمندان مناسب با شرایط سالمند بین ۱۴۰ روی ۹۰ تا ۱۵۰ روی ۹۰ میلیمتر جیوه)

خدمات مراقبت فشار خون بالا

۱. مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا – پزشک: کد ۷۹۷۴

در صورت رسیدن به تشخیص فشار خون بالا برای فرد و ثبت کد بیماری توسط پزشک، برای مراجعات بعدی بیمار، خدمت مراقبت فشار خون بالا (کد ۷۹۷۴) به صورت سه ماهه توسط پزشک ارایه می گردد.

۲. مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا – غیر پزشک: کد ۷۹۷۱

در صورت رسیدن به تشخیص فشار خون بالا برای فرد و ثبت کد بیماری توسط پزشک، به تمامی افراد مبتلا به فشار خون بالا خدمت مراقبت فشار خون بالا (کد ۷۹۷۱) به صورت ماهانه می باشد ارایه شود.

۷۹۷۴ مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - پزشک: کد

سایت: sib.sbm.ac.ir/sibnew/service/family-form?formId=7974&hash=89ADE49E74E1825F610014B538741EDF134D837ABA1B5466D526C324FD99DD99

پزشک خانواده رستمی

خدمت گیرنده:

مراقبت بیمار مبتلا به فشارخون پزشک

فشار خون سیستولیک (راهنما)

فشار خون دیاستولیک

فشار خون سیستولیک (بار دوم)

فشار خون دیاستولیک (بار دوم)

سانتیمتر

کیلوگرم

kg/m²

آیا عوارض بیماری وجود دارد؟

علایم بیماری عروق کرونر (درد قفسه سینه، تنگی نفس هنگام فعالیت)

شواهد بیماری شریان های محيطي (وجود برونشیکارولید، کلیه، شکمی یا فمورال)، آتونیسم

آورت شکمی، فقدان نفس فمورال

علایم نارسایی قلبی (ارتونیه، ادم اندام تختانی، ریتم گالوب، سیانوز مرکزی یا محيطي و...)

هیچکدام

امروز ۱۴۰۲/۰۵/۱۰
نسخه ۱۰.۳.۲۸

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - پزشک: کد ۷۹۷۴

نحوه درمان دارویی

آورت شکمی، فقدان بینی، فمورال)

علایم نارسایی قلبی (ارتوپنه، ادم اندام تحتانی، ریتم گالوب، سیانوزمرکزی یا محیطی و...)

هیچگدام

ACEI

CCB

املاج شیوه زندگی (بدون دارو)

دبورتیک تیازیدی

ARB

B Blocker

آیا داروی کاهنده چربی خون (استاتین و ...) تجویز شده است؟

بله خیر

آیا داروی ضد پلاکت (آسپرین) یا ضد انعقاد تجویز شده است؟

بله خیر

آیا بیمار دچار عوارض دارویی اعم از سرگیجه و سبکی سر، خواب آلودگی، اختلال دید مثل تاری دید، غش کردن، سرد رد، تنگی نفس، درد قفسه سینه، ضعف و بیحالی بعد از صرف دارو شده است؟

بله خیر

آیا بیمار دچار افت فشار خون وضعیتی (ارتواستاتیک) شده است؟

بله خیر

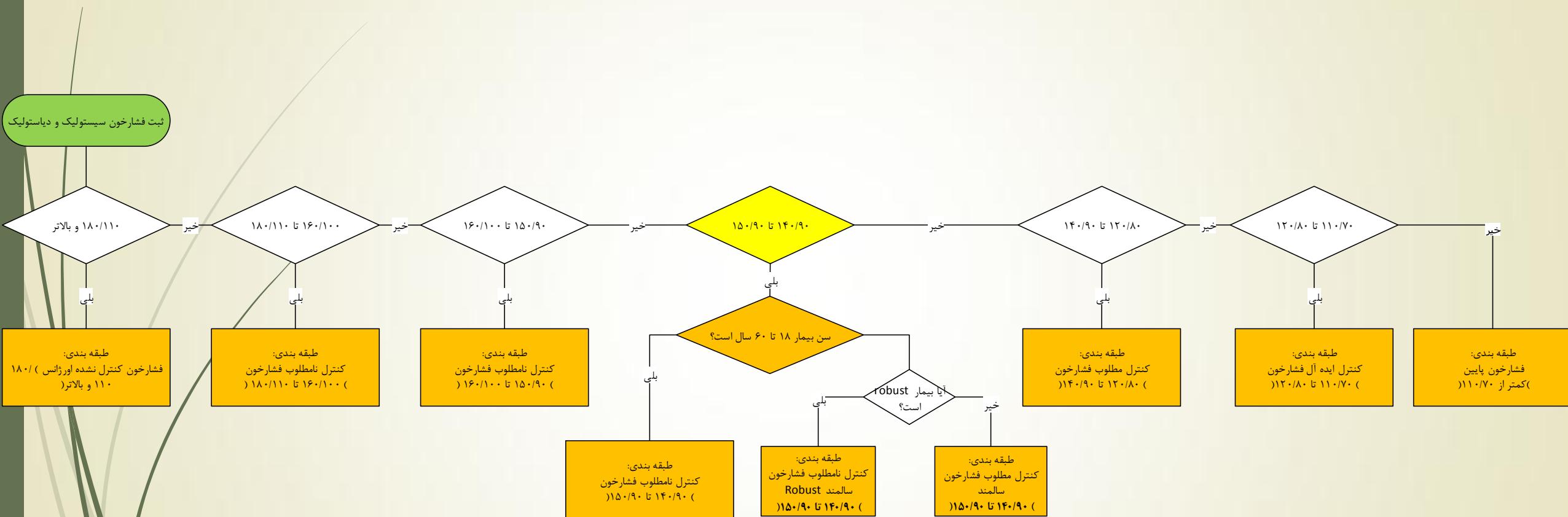
ثبت و ذخیره سازی فرم

انصراف

امروز ۱۵/۰۵/۱۵

نسخه ۱۰.۳.۲۸

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - پزشک: کد ۷۹۷۴

نکات خدمت مراقبت فشارخون بالا توسط پزشک

- در صورت وجود عوارض بیماری فشارخون ارجاع فوری به سطح ۲ (متخصص قلب و عروق)
- "تجویز همزمان ACEi و ARB ممنوع است. از تیک زدن همزمان جلوگیری می شود.
- کلیه بیماران جهت بررسی عوارض بیماری فشارخون بالا، در صورت وجود اندیکاسیون به طور سالانه به سطح دو ارجاع شوند.
- اگر عدم مصرف منظم داروهای کاهنده چربی خون به دلیل عارضه میوپاتی (درد عضلانی) است ضمن بررسی آنزیم های کبدی در صورت نیاز دوز دارو را اصلاح کرده یا نوع آن را تغییر دهید
- اگر عدم مصرف منظم داروهای ضد پلاکت به دلیل عوارض دارو است نوع آن را تغییر دهید.
- در صورت وجود عوارض پس از مصرف دارو تغییر نوع یا مقدار دارو و یا اصلاح شیوه مصرف دارو مورد توجه قرار گیرد. در صورت عدم اصلاح وضعیت به سطح ۲ ارجاع دهید.

مداخلات آموزشی برای کنترل افت فشار خون وضعیتی

در ابتدای شروع درمان دارویی، ممکن است افت فشار خون وضعیتی رخ دهد. افت فشار خون می‌تواند ناشی از استراحت طولانی مدت در بستر، کم آبی بدن، استرس و اضطراب، عفونت و حتی عوارض جانبی برخی داروها باشد و شامل فشار خون کمتر از ۶۰/۹۰ میلی متر جیوه می‌شود. سبکی سر و سرگیجه، غش، عدم تمرکز، تهوع، خستگی، تنبلی، تپش قلب و ... از عوارض آن هستند. نمونه‌ای از مداخلات برای کنترل افت فشار خون وضعیتی به شرح ذیل می‌باشد:

- کاهش داروهای آرام بخش
- حذف داروهای پایین آورنده فشار خون با عارضه جانبی افت فشار خون ارتوستاتیک مثل بلوکرهای آلفا یک
- آرام بلند شدن از صندلی و چند مرحله‌ای بلند شدن از رختخواب
- نوشیدن دو لیوان آب یا مایعات جایگزین صبح ناشتا قبل از بلند شدن
- استفاده از جوراب‌های ساق بلند واریس

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - غیر پزشک: کد ۷۹۷۱

URL: sib.sbm.ac.ir/FamilyCare/_/HealthIndex?id_ChildIndex=7971&priority=0&returnUrl=%2FFamilyCare%2FChildIndex%3FchildType%3D132%26tabNumber%3D3

مدیریت سامانه - ثبت نام و سرشماری - ارائه خدمات - ثبت وقایع - آزمایش ها - گزارش ها - پیام ها - گزارش بای دوره ای - قبرست خاتمه - خدمت گرفته شده - خدمت گرفته شده - خانه پرداشت - خانه پرداشت

خروج

18 سال و 1 ماه و 4 روز مشاهده سوابق

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون غیر پزشک (حضوری)

آیا در حال حاضر یا در طول روزهای گذشته چهار موارد ذیل شده است؟

- سردرد شدید
- تاری و اختلال دید
- سرگیجه شدید
- تنگی نفس هنگام فعالیت
- درد قفسه سینه
- خونریزی از بینی
- هیچکدام

اندازه گیری و ثبت فشار خون حالت نشسته (دو نوبت با فاصله زمانی یک تا دو دقیقه)

میلیمتر جیوه	قشار خون سیستولیک (راهنما)
میلیمتر جیوه	قشار خون دیاستولیک
میلیمتر جیوه	قشار خون سیستولیک (بار دوم)
میلیمتر جیوه	قشار خون دیاستولیک (بار دوم)
سانتیمتر	قد
کیلوگرم	وزن

161 51

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - غیر پزشک: کد ۷۹۷۱

سایت: sib.sbm.ac.ir/FamilyCare_/HealthIndex?id_ChildIndex=7971&priority=0&returnUrl=%2FFamilyCare%2FChildIndex%3FchildType%3D132%26tabNumber%3D3

مدیریت سامانه - ثبت نام و سرشماری - ارائه خدمات - ثبت وقایع - آزمایش ها - پیام ها - گزارش ها - گزارش های دوره ای - فهرست خانوار - تمودارهای رشد - خانه بهداشت - خدمت گیرنده

زنگ

کیلوگرم 51 وزن

آیا داروی خوراکی کاهنده فشارخون توسط پزشک تجویز شده است؟ بله خیر

آیا برای بیمار استاتین تجویز شده است؟ بله خیر

آیا برای بیمار آسپیرین تجویز شده است؟ بله خیر

اصلاح شیوه زندگی

مصرف الکل بله خیر

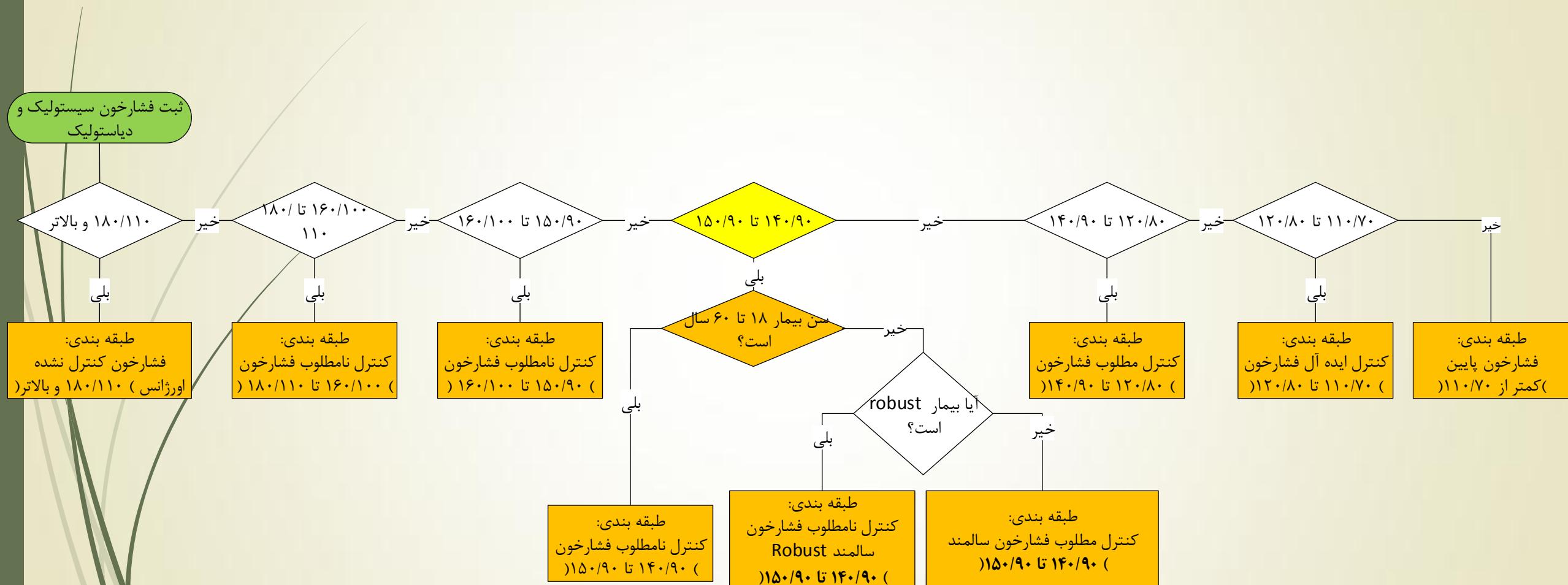
مصرف دخانیات بله خیر

فعالیت بدنی مطلوب (حداقل 150 دقیقه در هفته با شدت متوسط که معادل روزانه 30 دقیقه 5 روز در هفته)

رعایت تغذیه سالم (کاهش مصرف نمک، رژیم غذایی مناسب از جمله کاهش مصرف چربی بالاخمن روغن چامد، مصرف روزانه میوه و سبزیجات و فیبر)

بعدی

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - غیر پزشک: کد ۷۹۷۱

مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا - غیر پزشک: کد ۷۹۷۱

اقدام:

- ارجاع فوری به پزشک به دلیل احتمال خطر بروز حادث قلبی عروقی
- تاریخ پیگیری: دو روز بعد تلفنی

احتمال بروز حوادث قلبی
عروقی

تیک خوردن هر یک از
موارد منجر به ارجاع
فوری می شود.

عوارض بیماری فشارخون بالا:

- سردرد شدید
- تاری و اختلال دید
- سرگیجه شدید
- تنگی نفس هنگام فعالیت
- درد قفسه سینه
- خونریزی از بینی

نکات خدمت مراقبت فشار خون بالا توسط مرافق سلامت / بهورز

► مدیریت درمان فشار خون بالای اضطراری (۱۸۰/۱۱۰ میلی متر جیوه و بالاتر) و احتمال عارضه حاد افزایش شدید فشار خون ممکن است به آسیب جدی اندامهای حیاتی مثل قلب، مغز، کلیه و چشم منجر شود. افزایش ناگهانی فشار خون در طیف وسیعی از بیماران مبتلا به فشار خون بالا رخ میدهد و تشخیص زود هنگام، ارزیابی دقیق و درمان به موقع برای پیشگیری از آسیب اندامهای حیاتی بسیار مهم و جدی است.

اگر هر یک از مقادیر فشار خون سیستول ۱۸۰ میلی متر جیوه و بالاتر و یا فشار خون دیاستول ۱۱۰ میلی متر جیوه و بالاتر بود، فشار خون بالای مرحله ۳ محسوب می‌شود و ملاک تصمیم‌گیری و اقدام است. برای مدیریت فردی که فشار خون بالای مساوی و بالاتر از ۱۸۰/۱۱۰ میلی متر جیوه دارد، اقدامات زیر را انجام دهید:

۱) در این شرایط اگر هیچ شکایت یا علامتی وجود نداشته باشد با توجه به سابقه بیماری اگر داروها به طور صحیح مصرف شده است، بیمار باید فوراً به پزشک ارجاع گردد. (حداکثر تا ۲۴ ساعت)

۲) اگر فشار خون بیمار ۱۸۰/۱۲۰ یا بالاتر است و دارای حداقل یکی از علایم «سرگیجه، سردرد شدید به خصوص اگر ناگهانی شروع شده باشد، خواب آلودگی، کاهش سطح هوشیاری، ضعف اندام‌ها، فلنج اندام‌ها، درد قفسه صدری، احساس فشار و سنگینی روی قفسه سینه همراه با تنگی نفس و تعریق شدید سرد، کاهش ادرار، بی ادراری و وجود خون در ادرار، خونریزی در چشم، اختلال بینایی یا تاری و کاهش دید، خونریزی از بینی» باشد، بیمار بلافصله و بدون فوت وقت به یک مرکز مجهر ارجاع شود و همزمان یک عدد قرص کاپتوپریل ۲۵ میلی گرمی زیر زبان بیمار گذاشته شود. (فارسی خون این بیماران باید سریع پایین بیاید زیرا موجب آسیب جدی به اندام‌های حیاتی می‌شود)

نکات خدمت مراقبت فشار خون بالا توسط مرافق سلامت / بهورز

نکته: در بیمار با فشار خون بالا و درد قفسه سینه می‌توان به جای کاپتوپریل از نیتروگلیسرین زیر زبانی استفاده کرد. به طور کلی اگر کاپتوپریل در دسترس نبود، نیتروگلیسرین زیر زبانی جایگزین مناسبی برای کاپتوپریل است.

۳) تاکید می‌شود اولویت با ارجاع فوری بیمار است، اما در مواردی که امکان انتقال فوری بیمار وجود ندارد، فشار خون بعد از ۳۰ دقیقه اندازه گیری شود و اگر متوسط فشار خون شریانی * تا ۲۵٪ کاهش نیافت، یک بار دیگر (نوبت دوم) از کاپتوپریل یا نیتروگلیسرین زیر زبانی برای بیمار استفاده شود. در صورت نیاز حداکثر از ۳ قرص کاپتوپریل ۲۵ میلی گرمی زیر زبانی به فاصله نیم ساعت استفاده شود و در اسرع وقت بیمار ارجاع شود.

نکته: میزان فشار خون باید در عرض ۲ تا ۶ ساعت به $160/100$ میلی متر جیوه برسد. در پایین آوردن فشار خون بالای مرحله ۳ که ارجاع شده اند، نباید فشار خون سریع به $90/140$ میلی متر جیوه برسد. به هیچ وجه نباید از دارویی مثل نیفیدیپن استفاده شود، زیرا با ایجاد تاکی کاردی (افزايش ضربان قلب) و افت سریع فشار خون، آسیب به اندام های حیاتی را تسريع می کند.

نکته: اگر بیمار سابقه بیماری فشار خون بالا دارد و تحت درمان است، زمان و نحوه مصرف داروهای بیمار بررسی شود و توصیه شود داروهایی که به موقع مصرف نشده، مصرف گردد.

آموزش به بیمار در خصوص شیوه زندگی سالم

- داشتن فعالیت بدنی منظم
- داشتن یک رژیم غذایی سالم قلبی
- ترک مصرف دخانیات و الکل
- رعایت دستورات و پیگیری منظم درمان

آموزش به بیمار در خصوص شیوه زندگی سالم

انجام فعالیت بدنی منظم

- ❖ افزایش فعالیت بدنی به تدریج تا سطوح متوسط (مانند پیاده روی سریع) حداقل ۵ روز در هفته روزانه ۳۰ دقیقه
- ❖ کنترل وزن بدن و جلوگیری از اضافه وزن با کاهش مصرف مواد غذایی کالری بالا و داشتن فعالیت بدنی کافی

داشتن یک رژیم غذایی سالم قلبی:

- ❖ محدود کردن مصرف نمک به کمتر از ۵ گرم در روز (یک قاشق چای خوری)
- ❖ کاهش مصرف نمک هنگام پخت و پز، محدود کردن مصرف غذاهای فرآوری شده و فست فودها
- ❖ مصرف پنج واحد (۴۰۰-۵۰۰ گرم) میوه و سبزی در روز (یک واحد معادل یک عدد پرتقال، سیب، انبه، موز یا سه قاشق سوپ خوری سیزیجات پخته)
- ❖ محدود کردن مصرف گوشت چرب، چربی لبنیات و روغن پخت و پز (کمتر از دو قاشق سوپ خوری در روز)
- ❖ جایگزین کردن روغن پالم و روغن نارگیل با روغن زیتون، سویا، ذرت، کلزا
- ❖ جایگزین کردن گوشت های دیگر با گوشت سفید (بدون پوست)
- ❖ خوردن ماهی حداقل سه بار در هفته، ترجیحاً ماهی روغنی مانند ماهی تن، ماهی سالمون

آموزش به بیمار در خصوص شیوه زندگی سالم

ترک مصرف دخانیات و الکل

- ❖ تشویق همه غیر سیگاری ها به عدم شروع مصرف دخانیات
- ❖ توصیه قوی به همه سیگاری ها به ترک مصرف سیگار و حمایت از تلاش آنها در این امر
- ❖ توصیه به افرادی که اشکال دیگری از دخانیات را مصرف می کنند.
- ❖ توصیه به عدم مصرف الکل در زمانی که احتمال خطرات افزوده وجود دارد مانند:
  - رانندگی یا کار با ماشین آلات
  - بارداری یا شیردهی
  - مصرف داروهایی که با الکل اثر متقابل دارد.
  - داشتن شرایط پزشکی که الکل آن را وخیم تر می سازد.
  - عدم توانایی در کنترل میزان مصرف مشروبات الکلی

آموزش به بیمار در خصوص شیوه زندگی سالم

▶ رعایت دستورات و پیگیری منظم درمان(پای بندی به درمان)

- ❖ اگر دارویی برای بیمار تجویز شده است در مورد چگونگی مصرف آن در منزل به بیمار آموزش داده شود.
- ❖ توضیح دادن تفاوت بین داروهای با اثرات کنترل بلند مدت (به عنوان مثال داروهای فشارخون) و داروهایی که برای تسکین سریع تجویز می شود(به عنوان مثال خس خس سینه)
- ❖ بیان دلیل تجویز دارو / داروها به بیمار
- ❖ نشان دادن مقدار (dose) مناسب دارو به بیمار
- ❖ توضیح دادن در خصوص تعداد دفعات مصرف دارو در روز
- ❖ توضیح دادن در خصوص برچسب و بسته بندی قرص ها
- ❖ بررسی درک بیمار از مصرف داروی تجویز شده قبل از این که بیمار مرکز سلامت را ترک کند.
- ❖ توضیح در مورد اهمیت داشتن ذخیره کافی از داروها
- ❖ توصیه و تاکید بر نیاز به مصرف داروها به طور منظم ،حتی اگر هیچ علامتی ندارد.

با سپاس از توجه شما